

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Валерия Игнатова Калева, дм
Медицински университет – Варна
Катедра по педиатрия

Относно

дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен *Доктор* на тема *Имунизационен календар и ваксинации в България – съвременни тенденции, проблеми и възможности за решаването им*

по област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, докторска програма *Обща медицина*

АВТОР: Д-Р ВАНЯ АНТОНОВА АЛЕКСАНДРОВА

докторант в самостоятелна форма на обучение към Катедра по обща медицина,
МУ – Варна

Общо представяне на процедурата

Съгласно заповед № Р 109-592/31.12.2021 г. на Ректора на МУ – Варна и на основание Протокол № 1/10.01.2022 г. на Научното жури съм избрана да представя становище по дисертационния труд на д-р Ваня Антонова Александрова.

Представените материали са в съответствие с процедурата за придобиване на ОНС Доктор в МУ – Варна и Правилника на МУ за развитие на академичния състав и включват всички необходими документи.

Кратко представяне на докторанта

Д-р Ваня Антонова Александрова е родена на 28.09.1969 г. във Варна. Завършва III СПУ „Димитър Благоев“ през 1987 г. През 1994 г. завършва МУ-Варна. Специализира *педиатрия* и придобива специалност през 1999 г. През 2008 г. придобива втора специалност *обща медицина*. От 2005 г. до настоящия момент работи като общопрактикуващ лекар в ДКЦ *Св. Марина* – Варна, а от 2015 г. е асистент към Катедра *Обща медицина* на МУ – Варна. Членува в БЛС, БПА и Съюз на общопрактикуващите лекари.

Актуалност на темата

Дисертационният труд представя актуалния проблем за ваксинапрофилактиката в страната, свързан от една страна с разнорасчупените нагласи на обществото по отношение на нейното провеждане и от друга,

предизвикателствата пред медицината за намиране на ефективни решения. През последните години в България липсват мащабни проучвания по този въпрос, включително и проучвания, свързани с прилагането на ваксините според националния имунизационен календар.

В контекста на тази проблематика, научната разработка на д-р Ваня Александрова е изключително актуална и полезна както за здравните специалисти, работещи с деца, така и за цялата ни здравеопазна система поради предоставяне на възможност за таргетиране на основните причини за антиваксерните нагласи и неспазването на имунизационния календар.

Поставените цел и задачи са ясно и правилно формулирани и предполагат извеждане на оригинални изводи, имайки предвид броя на участниците в проучването и възможността за получаване на сигнификантни корелации.

Владеене на проблема

Докторантът представя пространен литературен обзор върху съвременните постижения в областта на имунитета и ваксинапрофилактиката, анализирайки научните данни и формулирайки клинични концепти.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд е изложен върху 145 стандартни страници с 26 таблици и 45 фигури. Списъкът на цитираната литература включва 196 източника, от които 41 на кирилица и 155 на латиница.

Литературният обзор е изложен върху 33 страници и съдържа актуална и подробна информация за ваксините, тяхната роля за производство на антитела, история на ваксинапрофилактиката, имунизационния календар на Република България и различни други аспекти на ваксинапрофилактиката в клиничен и социален план. Включен е анализ на нерешени и спорни проблеми и накрая са формулирани цел, 6 задачи и 3 работни хипотези за научна разработка.

Разделът *Материал и методи* е представен върху 4 страници, като дизайнът включва две паралелни независими анкетни проучвания, оценяващи съответно родители и общопрактикуващи лекари относно знанията за ползата от ваксинациите, нагласите за спазване на имунизационния календар и възможността детската консултация да се използва като инструмент за неговото прилагане. Броят на участниците е релевантен и балансиран за разработка на дисертационната тема. Статистическите подходи са избрани адекватно.

Разделът *Резултати* е представен върху 44 страници, онагледен е с таблици, фигури и статистически интерпретации на резултатите, обособени в 2 раздела: (1) Проучване „Имунизационен календар – нагласи за спазването му и причини за колебание сред родители и бъдещи родители“ и (2) Проучване „ОПЛ и имунизационен календар“.

В раздела *Обсъждане* собствените резултати са дискутирани с референтни публикации и са анализирани конкретни демографски и социално-икономически характеристики на участниците, имащи сигнификантно отношение към работните хипотези и са станали основание за формулиране на 15 заключения, 4 оригинални

научно-приложни приноси и 4 приноси с потвърдителен характер.

Изводите са дефинирани точно и ясно и отговарят на целта и поставените задачи.

Оценка на приносите на дисертационния труд

Приносите са екстрахирани предимно в научен и социален аспекти и акцентират върху мащабността на проучването върху актуалните световни препоръки за имунопрофилактика при случаи на недоносеност, ниско тегло при раждането и имунокомпрометирани деца; доказване на факта, че основният източник на информация е интернет; обратнопропорционална зависимост между антиваксърските нагласи и нивото на образование, трудовата заетост, броя на децата в семейството и пропорционалната зависимост от влиянието на близки и роднини с такива нагласи; необходимостта от обучителни курсове и изготвяне на препоръки с научни доказателства за медицинските работници, активно участващи в имунопрофилактиката на населението в България.

Оценка на книгописа

Референтният списък включва 196 литературни източника на английски и демонстрира актуалност за време на публикациите и престижност на периодичните издания.

Преценка на публикациите по дисертационния труд

Представени са 4 пълнотекстови публикации в медицински списания, в едно от които докторантът е първи автор.

Лично участие на докторанта

Собствената интелектуална и сциентична активност на дисертанта включва формулиране на научна концепция, структуриране на дизайн на проучването, осъществяване на изследванията, категоризиране на данните и статистическата им обработка.

Автореферат

Документът е разгърнат върху 51 страници и резюмира проведените изследвания, резултати, обсъждания и послания на дисертационния труд.

Заклучение

Представеният дисертационен труд на д-р Ваня Антонова Александрова отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагането му и Правилника на МУ – Варна.

Дисертационният труд *Имунизационен календар и ваксинации в България – съвременни тенденции, проблеми и възможности за решаването им* е мащабно проучване върху актуалния проблем за ваксинопрофилактиката при деца в България. Въз основа на актуалната му тематичност, методологична компетентност и научно-практични приноси, убедено давам своята позитивна оценка и предлагам на научното жури да гласува положително за присъждане на образователна и научна степен *Доктор* на д-р Ваня Антонова Александрова.

27.01.2022 г.

Изготвил становището:

проф. д-р Валерия Игнатова Калева, дм

